

PRÁVNÍ NORMY TÝKAJÍCÍ SE NĚMCŮ
V ČESKOSLOVENSKU A V DALŠÍCH EVROPSKÝCH
ZEMÍCH MEZI LETY 1938 A 1948

Jiří Pešek / Oldřich Tůma

Studie podává zprávu o česko-německém edičním projektu, který měl za cíl zpřístupnit a komparativně prozkoumat zákonodárství válečného a poválečného období týkající se německých menšin v osvobozených zemích protihitlerovské koalice. Výchozím bodem bylo srovnání provizorního československého „proti-německého“ zákonodárství v podobě dekretů prezidenta republiky s předběžným i definitivním zákonodárstvím v Polsku, Maďarsku, Jugoslávii, Itálii, Francii, Belgii a Dánsku. Dále byla zohledněna také okupační legislativa v různých zónách obsazeného Německa. Autoři předložené zprávy se zabývají rozpory, k nimž došlo během realizace projektu především v souvislosti se zhodnocením a kontextualizací vzniku a uplatňování těchto norem. Zdůrazňují přitom, že radikální plány na potrestání, vyvlastnění a vysídlení německých (ale také maďarských nebo italských) menšin lze nalézt ve všech zemích obsazených nacistickým Německem. K nucenému vysídlení velkých skupin Němců a k výrazným územním změnám však došlo jen ve východní Evropě. Autoři odmítají interpretaci, která poukazuje na údajnou spojitost mezi předválečnými poměry v těchto zemích a vysídlením Němců a zdůrazňují naopak provázanost nucené migrace s válečnými plány spojenců (především Velké Británie) tematizovanými a opakovaně potvrzovanými během jejich konferencí v letech 1941-1945. V jakém rozsahu byly tyto koncepty po skončení války nakonec realizovány, záviselo na tom, na které straně „železné opony“ se dotčené země nacházely.